

**BELGISCH INSTITUUT VOOR POSTDIENSTEN EN
TELECOMMUNICATIE**

BESLUIT VAN DE RAAD VAN HET BIPT

VAN

15/04/2010

**BETREFFENDE DE NADERE REGELS MET BETREKKING TOT DE VERPLICHTING TOT
GESCHEIDEN BOEKHOUDING VAN MOBISTAR**

**(TOEPASSING EN UITVOERING VAN ARTIKEL 60 VAN DE WET VAN 13 JUNI 2005
BETREFFENDE DE ELEKTRONISCHE COMMUNICATIE)**

INHOUDSOPGAVE

1.	Retroacta en verslag over de resultaten van de openbare raadpleging	3
1.1.	Retroacta.....	3
1.2.	Verslag over de resultaten van de openbare raadpleging	3
1.2.1.	Juridische basis en doel van het besluit.....	3
1.2.2.	Methode voor de waardering van de kosten.....	3
1.2.3.	Mate van transparantie	4
1.2.4.	Interne verrekeningen	4
1.2.5.	Publicatie door de SMP-operator	4
2.	Juridische basis en doel van het besluit.....	5
3.	Doelstellingen van de gescheiden boekhouding	7
4.	Boekhoudkundig model en boekhoudkundige methode die de SMP-operator moet gebruiken (uitvoering van artikel 60, § 1, tweede lid)	8
4.1.	Resultatenrekening.....	8
4.2.	Documentatie van de gescheiden boekhouding.....	8
4.3.	Interne verrekeningen	10
4.4.	Principe van kostenveroorzaking en toepasselijke criteria	10
4.5.	Universele dienst	11
5.	Overzending van de gescheiden rekeningen aan het BIPT	11
6.	Rapport van de bedrijfsrevisor.....	11
7.	Verklaring van het BIPT in verband met de inachtneming van het systeem.....	12
8.	Publicatie door de SMP-operator	12
8.1.	Door de SMP-operator te publiceren boekhoudkundige informatie	12
8.2.	Auteur van de publicatie	13
8.3.	Publicatievoorwaarden.....	13
8.4.	De publicatie van informatie dient bij te dragen tot de creatie van een open en concurrerende markt 13	
8.5.	Het Instituut dient, in het kader van de publicatie, de regels inzake vertrouwelijkheid van de bedrijfsgegevens in acht te nemen.....	15
9.	Termijnen	17
9.1.	Wettelijke basis	17
9.2.	Motivering.....	17
9.3.	Tijdschema.....	18
10.	Inwerkingtreding	19

1. Retroacta en verslag over de resultaten van de openbare raadpleging

1.1. Retroacta

- 1 Op 29/06/2009 heeft het BIPT overeenkomstig artikel 140 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie (hierna de wet van 13 juni 2005) een ontwerpbesluit voor openbare raadpleging voorgelegd.
- 2 Het ontwerpbesluit is op 6/01/2010 aan de Europese Commissie voorgelegd. Op 5/02/2010 heeft de Europese Commissie een brief gestuurd waarin stond dat ze geen opmerkingen wenste te formuleren over het ontwerpbesluit.

1.2. Verslag over de resultaten van de openbare raadpleging

- 3 De vzw Platform Telecom Operators & Service Providers (hierna het Platform), Belgacom en Mobistar hebben gereageerd op de openbare raadpleging binnen de toebedeelde termijn.
- 4 Het BIPT heeft kennis genomen van de bijdragen vanwege de respondenten betreffende de openbare raadpleging. Conform artikel 140 van de wet van 13 juni 2005 worden de resultaten van de openbare raadpleging openbaar gemaakt, met inachtneming van de regels inzake vertrouwelijkheid van de bedrijfsgegevens, wat hierna gebeurt.

1.2.1. Juridische basis en doel van het besluit

- 5 Belgacom benadrukt dat het toepassingsgebied van de gescheiden boekhouding uitgebreid is ten opzichte van wat wettelijk vereist is. Het toepassingsgebied van de verplichting tot gescheiden boekhouding beoogt verschillende markten onder de twee kaders. Belgacom wil eraan herinneren dat de markten 3 en 5 niet langer onder de boekhoudkundige verplichting vallen (zie de aanbeveling van de Europese Commissie van 11/02/2003) en vraagt zich af of het Instituut vindt dat het door Analysys Mason ontwikkelde kostenmodel beantwoordt aan de verplichting tot gescheiden boekhouding betreffende markt 16.
- 6 Mobistar is als een mobiele operator die enkel op de (nieuwe) markt 7 een sterke machtspositie heeft, van oordeel dat het onevenredig zou zijn, mocht het BIPT daaraan even dwingende maatregelen opleggen als diegene die op 13 markten worden opgelegd aan de historische operator met een sterke machtspositie.
- 7 Mobistar vindt dat sommige verplichtingen die voortvloeien uit de vaste markt aangepast zouden moeten worden door de ontwikkeling van een “reporting format” specifiek voor de mobiele markt, waarbij rekening zou worden gehouden met de nieuwe methode die wordt toegepast voor het kostenmodel dat voor de MTR’s ontwikkeld is.
- 8 Het Platform benadrukt de essentiële aard van de behoorlijke scheiding van de markten in het kader van de informatie met betrekking tot winst en verlies. De non-discriminatie en het ontbreken van kruissubsidiëring kunnen immers maar worden aangetoond op een hoger niveau van specificatie, door inlichtingen te verstrekken over winst en verlies op de verschillende markten.

1.2.2. Methode voor de waardering van de kosten

- 9 Belgacom is van oordeel dat de werklast in verband met het opstellen van gescheiden rekeningen volgens twee verschillende kostenstandaarden (CCA/HCA) totaal onevenredig is voor de SMP-operatoren in termen van specificatie, complexiteit en termijnen. Volgens deze onderneming is één kostenstandaard voldoende om aan te tonen dat het non-discriminatiebeginsel in acht wordt genomen, namelijk de CCA-methode voor de netwerkactiva.
- 10 Volgens Belgacom kan de invoering van inlichtingen van het “bottom-up” type in het kostentoerekeningssysteem van Belgacom dat volgens deze onderneming volgens de “top-down” benadering is opgebouwd, ertoe leiden dat dit systeem onbeheersbaar wordt en de betrouwbaarheid ervan verslechtert.

- 11 Mobistar stelt de noodzaak ter discussie om de cijferinformatie in historische en huidige vorm (HCA/CCA) te dupliceren, omdat het daarvan de toegevoegde waarde niet inziet en de gevraagde bijdrage als onevenredig beschouwt.

1.2.3. Mate van transparantie

- 12 De toelichtingsnota's en het model inzake kostenverdeling en het geïnvesteerd vermogen lijken nuttig en geschikt. Het Platform staat echter op de noodzaak om de toelichtingsnota's en de methodes nog meer te detailleren, om te zorgen voor de objectiviteit en de juistheid van de herwaarderingsmethodes en voor een volledig begrip van de trapsgewijze kostenverdeling.
- 13 Het Platform legt de nadruk op de betere transparantie die moet worden bereikt, in het bijzonder in de interne verrekeningen die een goed middel zijn om kruissubsidiëring toe te passen tussen de verschillende activiteiten. Om de verrekeningen te kunnen testen en beter te kunnen controleren, vraagt het meer informatie over de werkelijke geldstromen binnen de verschillende activiteiten.
- 14 Belgacom onderstreept het gebrek aan relevantie en aan een wettelijke basis van het rapport over het geïnvesteerd vermogen enerzijds en de waardering van de niet-netwerkactiva anderzijds om de zichtbaarheid op of de resultaten van de gescheiden boekhouding te verbeteren.

1.2.4. Interne verrekeningen

- 15 De verrekeningskosten zijn heel belangrijke indicatoren in verband met het bestaan van potentiële concurrentievervalsende subsidiëring. Het Platform vindt dus dat een nota over de conformiteit met de non-discriminatieverplichting niet voldoende is en eist een uitvoerig en transparant systeem van toerekening van de verrekeningen.
- 16 Belgacom benadrukt het feit dat voor de realisatie van eenheidsverrekeningskosten inzake gebruik aan drie voorwaarden moet worden voldaan. Zij moet:
- betrekking hebben op de indirecte kosten van het netwerk,
  - worden uitgedrukt in een relevante eenheid,
  - en slaan op de materieel belangrijke componenten.

1.2.5. Publicatie door de SMP-operator

- 17 Het Platform is van oordeel dat een meer gedetailleerd niveau van de te publiceren documenten dan datgene wat momenteel wordt voorgesteld, nodig is om de ontwikkeling van het concurrentievermogen te vergemakkelijken en om alle marktdeelnemers een optimaal inzicht te bieden. Het benadrukt het belang om inzage te verlenen in de gescheiden rekeningen vóór de publicatie van de verklaring inzake overeenstemming met het systeem, om de alternatieve operatoren de gelegenheid te geven om hun commentaar te leveren en de overeenstemming na te gaan met de verplichtingen inzake transparantie en non-discriminatie.
- 18 Omdat de reglementaire boekhoudkundige informatie naar het verleden verwijst, hoopt het Platform dat het BIPT ervoor zal zorgen dat behalve het BIPT zelf, ook de alternatieve operatoren de inlichtingen zullen kunnen raadplegen zodat zij op een redelijk niveau van transparantie kunnen achterhalen of en hoe Belgacom zijn reglementaire verplichtingen heeft vervuld.
- 19 Mobistar legt de nadruk op de vertrouwelijke aard van sommige gegevens en is van oordeel dat de verzoeken om cijferinformatie betreffende de overige markten sterk moeten worden beperkt.
- 20 Belgacom beklemtoont de vertrouwelijkheid van de cijfers met betrekking tot de resultatenrekening en de balans of van de cijfers die worden verstrekt om de kostenbasing na te gaan (bijv.: gemiddelde kostprijs van de netwerkcomponenten). Elk gegeven aan de hand waarvan inzicht kan worden verkregen in de kostenvorming met betrekking tot

infrastructuurelementen die aan concurrentie onderhevig zijn, valt onder het zakengeheim. En Belgacom beweert dat de voorlegging van zijn gescheiden rekeningen in hun integraliteit aan het BIPT enkel tot doel heeft om dit laatste in staat te stellen om het non-discriminatiebeginsel na te gaan.

- 21 Belgacom onderstreept dat het niet noodzakelijk is om cijfergegevens te publiceren om de naleving van de reglementaire verplichtingen te waarborgen, omdat de wet enkel de publicatie vraagt van de toegepaste methodes, van de conclusies van de auditeur en van de overeenstemmingsverklaring van het BIPT.
- 22 Belgacom wijst erop dat het geen enkele verplichting heeft om aan het Instituut de totaliteit van het auditrapport te verstrekken en dat er geen verplichting bestaat om een overeenstemmingsverklaring te verstrekken. Het benadrukt de bereidheid tot samenwerking die het betoont door het BIPT een volledig rapport te verstrekken en wenst dat het Instituut rekening houdt met de vertrouwelijke aard van dit rapport (en dat dit dus niet wordt gepubliceerd).
- 23 Belgacom vindt het tijdschema irrealistisch voor het eerste jaar, met name, wegens de complexiteit en de logheid van de onderliggende modellen die moeten worden toegepast om te voldoen aan het principe van kostenveroorzaking.

2. Juridische basis en doel van het besluit

- 24 De juridische basis van dit besluit is artikel 60 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie (hierna de wet van 13 juni 2005 genoemd), waarin artikel 11 van de Toegangsrichtlijn¹ is omgezet. Voordat artikel 60 werd gewijzigd door de wet van 18 mei 2009 houdende diverse bepalingen inzake elektronische communicatie (hierna de wet van 18 mei 2009), bepaalde het het volgende:

*“§ 1. Het Instituut kan, volgens de nadere regels bepaald door de Koning, en overeenkomstig artikel 55, §§ 3 en 4, het voeren van gescheiden boekhoudingen voorschrijven met betrekking tot alle activiteiten die met toegang verband houden en waarvoor de operator over een sterke machtspositie beschikt.
De Koning bepaalt, na advies van het Instituut, welk model en boekhoudkundige methode door het Instituut gehanteerd moeten worden.*

---

¹ Richtlijn 2002/19/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 maart 2002 inzake de toegang tot en interconnectie van elektronische-communicatienetwerken en bijbehorende faciliteiten (“Toegangsrichtlijn”) (24 april 2002, L 108/7)

“Artikel 11

Verplichting tot het voeren van gescheiden boekhoudingen

1. Een nationale regelgevende instantie kan overeenkomstig artikel 8 het voeren van gescheiden boekhoudingen voorschrijven met betrekking tot bepaalde met interconnectie en/of toegang verband houdende activiteiten.

Met name kan een nationale regelgevende instantie van een verticaal geïntegreerde onderneming eisen dat deze opening van zaken geeft over haar groothandelsprijzen en verrekenprijzen, onder andere om ervoor te zorgen dat eventuele non-discriminatievoorschriften als bedoeld in artikel 10 nageleefd worden of om, zonodig, onbillijke kruissubsidiëring te voorkomen. De nationale regelgevende instanties kunnen nader bepalen welk model en welke boekhoudkundige methode moeten worden gehanteerd.

² Onverminderd artikel 5 van Richtlijn 2002/21/EG (kaderrichtlijn) hebben de nationale regelgevende instanties, om het toezicht op de naleving van verplichtingen inzake transparantie en non-discriminatie te vergemakkelijken, de bevoegdheid voor te schrijven dat boekhouddocumenten, met inbegrip van gegevens over van derden ontvangen inkomsten, op verzoek worden overgelegd. De nationale regelgevende instanties kunnen dergelijke informatie publiceren wanneer zij bijdraagt tot een open en concurrentiegericht markt, met inachtneming van de nationale en communautaire regels inzake vertrouwelijkheid van handelsgegevens. “ (het deel is door ons onderstreept)

Het Instituut kan onder meer van een verticaal geïntegreerde onderneming eisen dat deze opening van zaken geeft over haar interne groothandelsprijzen en verrekenprijzen, onder andere om ervoor te zorgen dat van de niet-discriminatievoorschriften als bedoeld in artikel 58 nageleefd worden of om, zo nodig, onrechtmatige kruissubsidiëring te voorkomen.

Een erkende bedrijfsrevisor, aangeduid door de operator, ziet op kosten van de operator toe op de naleving van het in de vorige alinea vermelde besluit. Volgend op het rapport van die bedrijfsrevisor publiceert het Instituut ieder jaar een verklaring betreffende de inachtneming van het systeem.

§ 2. Wanneer het Instituut dit nodig acht, kan het, op gemotiveerde wijze, alle boekhoudkundige documenten, met inbegrip van gegevens over van derden ontvangen inkomsten, doen overleggen. Het Instituut bepaalt de termijn binnen dewelke de documenten moeten worden verstrekt.”

Het Instituut kan dergelijke informatie publiceren wanneer zij bijdraagt tot een open en concurrentiële markt, met inachtneming van de regels inzake vertrouwelijkheid van de bedrijfsgegevens.”

- 25 Overeenkomstig dit artikel heeft het BIPT (hierna ook het Instituut genoemd) een verplichting tot gescheiden boekhouding opgelegd aan Mobistar (hierna “SMP-operator”) in het volgende “marktanalysebesluit”:

Nr. markt	Naam van de markt	Datum van het marktanalysebesluit
16	Gespreksafgifte op afzonderlijke mobiele netwerken	11/08/2006

- 27 Dit marktanalysebesluit herinnert eraan dat overeenkomstig de wet de Koning de nadere regels zal vaststellen die het BIPT moet volgen om een verplichting tot gescheiden boekhouding op te leggen en dat de verschillende netwerkactiviteiten van elkaar moeten worden gescheiden, met voor elk een exploitatierekening, opgemaakt aan de hand van het model en in overeenstemming met de methode die door de Koning worden gespecificeerd overeenkomstig artikel 60, § 1, tweede lid, van de wet betreffende de elektronische communicatie.
- 28 Na een wijziging van het voormelde artikel 60 is het voortaan de taak van het Instituut en niet langer van de Koning om het boekhoudkundige model en de boekhoudkundige methode te bepalen en de Koning heeft niet meer de macht om de nadere regels vast te stellen die het BIPT moet volgen om verplichtingen inzake gescheiden boekhouding op te leggen.
- 29 In zijn geconsolideerde versie, d.i. rekening houdende met de wijzigingen die zijn aangebracht door de wet van 18 mei 2009, luidt artikel 60 voortaan dus als volgt:

« § 1. Het Instituut kan, overeenkomstig artikel 55, §§ 3 en 4/1, het voeren van gescheiden boekhoudingen voorschrijven met betrekking tot alle activiteiten die met toegang verband houden en waarvoor de operator over een sterke machtspositie beschikt. Het Instituut bepaalt welk model en boekhoudkundige methode door de in het eerste lid bedoelde operator gehanteerd moet worden.

Het Instituut kan onder meer van een verticaal geïntegreerde onderneming eisen dat deze opening van zaken geeft over haar interne groothandelsprijzen en verrekenprijzen, onder andere om ervoor te zorgen dat van de niet-discriminatievoorschriften als bedoeld in artikel 58 nageleefd worden of om, zo nodig, onrechtmatige kruissubsidiëring te voorkomen. Een erkende bedrijfsrevisor, aangeduid door de operator, ziet op kosten van de operator toe op de naleving van

het in de vorige alinea vermelde besluit. Volgend op het rapport van die bedrijfsrevisor publiceert het Instituut ieder jaar een verklaring betreffende de inachtneming van het systeem.

§ 2. Wanneer het Instituut dit nodig acht, kan het, op gemotiveerde wijze, alle boekhoudkundige documenten, met inbegrip van gegevens over van derden ontvangen inkomsten, doen overleggen. Het Instituut bepaalt de termijn binnen dewelke de documenten moeten worden verstrekt.”

Het Instituut kan dergelijke informatie publiceren wanneer zij bijdraagt tot een open en concurrentiële markt, met inachtneming van de regels inzake vertrouwelijkheid van de bedrijfsgegevens.”(onderstreept door het Instituut)

- 30 Daarom moet een verwijzing naar een koninklijk besluit of naar de Koning in het deel of de delen van het marktanalysebesluit met betrekking tot de verplichting tot gescheiden boekhouding worden gelezen als een verwijzing naar het besluit van het Instituut of naar het Instituut. Daarom wijzigt dit besluit niet het marktanalysebesluit, aangezien de verwijzing naar het Instituut en niet meer naar de Koning, krachtens de wet zelf wordt opgelegd.
- 31 Dit besluit is erop gericht de nadere regels te bepalen van de verplichting tot gescheiden boekhouding (het boekhoudkundige model en de boekhoudkundige methode en de andere nadere regels, hierna geheel van nadere regels) die de SMP-operator moet naleven en dus artikel 60, § 1, tweede lid (boekhoudkundig model en boekhoudkundige methode) uit te voeren en artikel 60 in het algemeen toe te passen.
- 32 Dit besluit voert niet alleen het hierboven vermelde “marktanalysebesluit” uit, maar ook de toekomstige “marktanalysebesluiten” die naar dit besluit verwijzen.
- 33 Dit besluit en meer bepaald deel 4 ervan, is grotendeels gebaseerd op Aanbeveling 2005/698/EG van de Europese Commissie van 19 september 2005 inzake scheiding van boekhoudingen en kostenberekeningssystemen onder het regelgevingskader voor elektronische communicatie², alsook op het advies van de European Regulators Group (ERG)³ over deze aanbeveling.
- 34 Indien het Instituut zou beslissen dat Mobistar dit besluit moet uitvoeren bij de publicatie ervan op de website van het Instituut en dat Mobistar niet langer een verplichting tot gescheiden boekhouding wordt opgelegd in het kader van de analyse van markt 7 (nummering volgens de aanbeveling van 17 december 2007), dan zou Mobistar dit besluit moeten uitvoeren, dat eraan een belangrijke werklast oplegt, voor een periode die in principe korter is dan 6 maanden. Het Instituut acht een dergelijke situatie onevenredig.
- 35 Bijgevolg is dit besluit maar op Mobistar van toepassing in die mate dat het BIPT eraan een verplichting tot gescheiden boekhouding oplegt in het kader van het besluit dat de analyse van markt 7 bevat.

3. Doelstellingen van de gescheiden boekhouding

- 36 De verplichting tot gescheiden boekhouding heeft tot doel te zorgen voor een hogere mate van detaillering van de informatie dan kan worden afgeleid uit de wettelijk voorgeschreven boekhouding van de genotificeerde operator, de prestaties van bepaalde bedrijfsonderdelen van de genotificeerde operator zo getrouw mogelijk weer te geven, als hadden zij als zelfstandige ondernemingen geopereerd en in het geval van verticaal geïntegreerde

---

² Aanbeveling 2005/698/EG van de Commissie van 19 september 2005 inzake scheiding van boekhoudingen en kostenberekeningssystemen onder het regelgevingskader voor elektronische communicatie, L 266/64, 11 oktober 2005.

³ ERG Common Position Guidelines for implementing the Commission Recommendation C (2005) 3480 on Accounting Separation & Cost Accounting Systems under the regulatory framework for electronic communications

ondernemingen discriminatie ten gunste van hun eigen activiteiten en oneerlijke kruissubsidiëring te voorkomen⁴.

37 Een gescheiden boekhouding is erop gericht de volgende doelstellingen te bereiken:

- de transacties tussen operatoren transparanter maken;
- een open en concurrerende markt bevorderen en de geloofwaardigheid van het reglementaire boekhoudsysteem verhogen dankzij de publicatie van duidelijke en geverifieerde boekhoudkundige informatie;
- discriminatie door verticaal geïntegreerde ondernemingen ten gunste van hun eigen activiteiten en oneerlijke kruissubsidiëring voorkomen;
- het arsenaal van het BIPT ten aanzien van de operatoren met een sterke machtspositie aanvullen, bijvoorbeeld inzake transparantie, non-discriminatie, kostenbasing, opsporing van risico's voor concurrentievervalsend gedrag.

Deze doelstellingen stemmen overeen met diegene die vastgesteld zijn in Aanbeveling 2005/698/EG van de Commissie alsook in het hierboven vermelde advies dat de ERG over deze aanbeveling heeft verstrekt.

4. Boekhoudkundig model en boekhoudkundige methode die de SMP-operator moet gebruiken (uitvoering van artikel 60, § 1, tweede lid)

4.1. Resultatenrekening

38 De SMP-operator stelt een resultatenrekening op voor elke markt waarvoor hem een verplichting tot boekhoudkundige scheiding is opgelegd.

39 Deze resultatenrekening moet het mogelijk maken om de rentabiliteit van de verschillende markten te meten en na te gaan of er zich geen discriminatie of onrechtmatige kruissubsidiëring voordoet.

40 De SMP-operator stelt de voormelde financiële staten met een hoger niveau van uitsplitsing op in de gevallen waarin de verplichting tot gescheiden boekhouding door het Instituut wordt opgelegd overeenkomstig artikel 60 van de wet van 13 juni 2005.

41 Deze financiële staten worden opgesteld op basis van huidige kosten⁵, in het model van bijlage 1. In voorkomend geval worden correctiefactoren⁶ toegepast. Bij de herwaardering van de historische kosten als huidige kosten dient rekening te worden gehouden met de toepasselijke waarderingsmethodes van de reglementaire kosten. Met andere woorden, dezelfde regels moeten zoveel mogelijk worden toegepast voor de herwaardering van de kosten als die welke worden toegepast in de kostenmodellen die het BIPT gebruikt om de wholesaletarieven te bepalen van de door de SMP-operator aangeboden gereguleerde diensten. De impact van de herwaardering van de kosten moet worden bepaald.

42 In de sector van de elektronische communicatie kunnen de prijs- en technologische ontwikkelingen immers een sterke invloed uitoefenen op de waardering van de activa. In dat geval is het opportuun om de betreffende activa te herwaarderen. Die herwaardering als huidige kosten dient betrekking te hebben op het geheel van de netwerkkosten van de onderneming.

4.2. Documentatie van de gescheiden boekhouding

⁴ Aanbeveling 2005/698/EG van de Commissie van 19 september 2005 inzake scheiding van boekhoudingen en kostenberekeningssystemen onder het regelgevingskader voor elektronische communicatie, L 266/64, 11 oktober 2005, artikel 1.

⁵ Boekhouding op basis van huidige kosten: waardering van de activa rekening houdende met de ontwikkeling van de prijzen en, in voorkomend geval, met de technologische ontwikkelingen en met de hedendaagse gelijkwaardige activa.

⁶ Correctiefactor: factor die de waarde van een actief corrigeert om rekening te houden met het feit dat het gebruik van de huidige kosten misschien niet volledig representatief is voor de relevante kosten van een efficiënte operator

43 De SMP-operator verzamelt de volgende inlichtingen:

1° een financiële staat waarin de gescheiden rekeningen worden geconsolideerd in een resultatenrekening. Daartoe worden de markten waarvoor de SMP-operator niet is aangemeld als een operator met een sterke machtspositie of waarvoor hij niet onderworpen is aan een verplichting tot boekhoudkundige scheiding, in een overblijvende rekening gegroepeerd.

De consolidatie van de gescheiden boekhouding op het niveau van de onderneming en de verzoening met de bedrijfsboekhouding zijn nodig om ervoor te zorgen dat identieke kosten niet tweemaal worden geboekt en om een volledig en coherent beeld te krijgen van de situatie van de onderneming in haar geheel, met inbegrip van de markten waar geen verplichting tot gescheiden boekhouding is opgelegd of waarop de SMP-operator geen sterke machtspositie heeft.

2° een financiële staat die de gescheiden rekeningen in overeenstemming brengt met de bedrijfsboekhouding. Indien de SMP-operator de geconsolideerde rekeningen publiceert, wordt de overeenstemming met die laatste aangetoond.

3° een beschrijving van de kostentoerekeningsmethodes, met verwijzingen naar de kostenbasis en naar de normen, naar de toewijzings- en waarderingsmethodes, naar de identificatie en de behandeling van de indirecte kosten⁷.

De voornaamste databases en verdeelsleutels worden geïdentificeerd en beschreven. Voor de verdeelsleutels die op basis van een steekproef worden bepaald, geeft de SMP-operator een beschrijving van de steekproef en een rechtvaardiging van de representatieve aard ervan.

Er wordt een tabel opgesteld voor elke fase van de kostentoerekening. Het totale bedrag van elke fase wordt in overeenstemming gebracht met de volgende fase. Een uitvoerige documentatie beschrijft het verloop van de opeenvolgende toerekeningen.

De methode die wordt gevolgd om de gescheiden boekhouding op te stellen, moet transparant zijn. Er moeten duidelijke en objectieve oorzakelijke verbanden worden gelegd tussen de kosten en de inkomsten. Daartoe moeten de voornaamste verdeelsleutels worden gedefinieerd en moet een beschrijving worden gegeven van de voornaamste databanken waarvan de inlichtingen afkomstig zijn.

4° de regels inzake herwaardering van de activa op basis van de huidige kosten, de voornaamste activa, alsook de volgende inlichtingen voor de twee laatste jaren: brutoboekwaarde⁸, brutovervangingskosten⁹, historische afschrijving, huidige waarde, nettoboekwaarde¹⁰, fysieke¹¹, financiële¹² en economische¹³ levensduur, jaarlijkse ontwikkeling van de prijzen.

De regels inzake herwaardering in huidige kosten moeten eveneens transparant zijn.

5° een nota waarin de wijzigingen in de methode worden beschreven ten opzichte van de voorgaande jaren en die een materiële impact hebben op de gescheiden rekeningen.

Een nota die de aandacht vestigt op de wijzigingen in de methode van jaar tot jaar is gerechtvaardigd om de controle gemakkelijk en efficiënt te maken.

---

⁷ Indirecte kosten: de kosten die op basis van een eerlijke en objectieve verdeelsleutel worden verdeeld.

Directe kosten: de kosten die volledig en uitdrukkelijk voor bepaalde activiteiten worden gemaakt.

⁸ Brutoboekwaarde: historische aankoopwaarde.

⁹ Brutovervangingskosten: kosten voor de vervanging van de bestaande activa door nieuwe activa die een identiek niveau van functionaliteit en capaciteit bieden.

¹⁰ Nettoboekwaarde: historische aankoopwaarde waarvan men de historische afschrijvingen aftrekt.

¹¹ Fysieke levensduur: levensduur van een actief totdat het werkelijk uit de onderneming wordt weggenomen.

¹² Financiële levensduur: duur die wordt gebruikt voor de berekening van de afschrijvingen.

¹³ Economische levensduur: productieve levensduur van een actief.

6° een tabel dat een samenvatting geeft van de interne verrekeningen tussen de verschillende rekeningen en een verslag dat de schommelingen rechtvaardigt die van jaar tot jaar worden waargenomen in het bedrag van de verrekeningen.

De samenvattende tabel van de verrichtingen is bestemd om de totale kosten die tussen de verschillende markten worden toegerekend, duidelijk te doen uitkomen.

Het verslag dat de aandacht vestigt op de evolutie van de bedragen van interne verrekeningen van jaar tot jaar is gerechtvaardigd om de controle gemakkelijk en efficiënt te maken.

7° een verslag dat de gemiddelde kostprijs van de voornaamste netwerkcomponenten vermeldt.

Indien de SMP-operator tegelijk wordt onderworpen aan een verplichting betreffende zijn kostentoewijzingsysteem, mag hij verwijzen naar de documenten die werden opgesteld ter vervulling van die verplichting om te beantwoorden aan de vereisten van dit hoofdstuk.

4.3. Interne verrekeningen

- 44 De interne verrekeningen zijn duidelijk zichtbaar en apart geïdentificeerd, met inbegrip van de verrekeningen met de markten waarvoor de operator niet is aangemeld als een operator met een sterke machtspositie of waarvoor hij niet onderworpen is aan een verplichting tot boekhoudkundige scheiding.
- 45 Wanneer de interne verrekeningen overeenstemmen met verrichtingen die ook extern worden verstrekt, worden de totale lasten van de verrekeningen bepaald door de interne consumptie te vermenigvuldigen met een eenheidsprijs die gelijk is aan de prijs die zou worden aangerekend indien het product extern zou worden verkocht.
- 46 De eenheidskosten moeten worden voortgebracht voor netwerkcomponenten die materieel het belangrijkste zijn. Ze moeten worden uitgedrukt op basis van een relevante eenheid, in overeenstemming met het beginsel van kostenveroorzaking.
- 47 Deze principes zijn nodig om de non-discriminatie tussen de interne transacties en de externe transacties met de andere operatoren te controleren. De gescheiden boekhouding maakt het op die manier mogelijk om na te gaan of de SMP-operator op een rendabele manier diensten op een markt zou kunnen aanbieden indien hij wholesaleverstrekkings zou moeten kopen onder dezelfde voorwaarden als zijn concurrenten.

4.4. Principe van kostenveroorzaking en toepasselijke criteria

- 48 De kosten en de inkomsten worden systematisch uitgesplitst en worden toegewezen volgens het beginsel van kostenveroorzaking¹⁴, bijvoorbeeld door gebruik te maken van methodes zoals activity-based costing¹⁵. Een model voor de toewijzing van de kosten is opgenomen in bijlage 2.
- 49 De boekhoudkundige scheiding voldoet aan de criteria van relevantie, betrouwbaarheid, vergelijkbaarheid, materialiteit en verifieerbaarheid, waarbij deze criteria als volgt moeten worden geïnterpreteerd:
- relevantie: eigenschap van een inlichting die nuttig is voor de besluitvorming en die voldoende recent is;
  - betrouwbaarheid: eigenschap van een inlichting die volledig is, vrij van systematische afwijkingen en fouten, en die een getrouw beeld van de werkelijkheid geeft;

¹⁴ Beginsel van kostenveroorzaking: directe of indirecte toewijzing van de kosten, de inkomsten en het geïnvesteerd vermogen aan de elementen die er de oorzaak van zijn.

¹⁵ Activity-based costing: op kostenfactoren ("cost drivers") gebaseerde kostentoewijzingsmethode die de kosten identificeert, deze via de verrichte activiteiten verrekent en duidelijke oorzakelijke verbanden legt tussen de activiteiten, de overeenkomstige kosten en de output die daaruit voortvloeit.

- vergelijkbaarheid: mogelijkheid om ontwikkelingen en verschillen in de tijd tot uiting te brengen;
- materialiteit: eigenschap van een inlichting waarvan het ontbreken of een onjuiste voorstelling invloed zou hebben op de interpretatie van de resultaten of op de te nemen beslissingen;
- verificerbaarheid: eigenschap van de gegevens dat ze kunnen worden gevolgd en op elkaar worden afgestemd aan de hand van de toewijzingsprocedure, vanaf de brongegevens tot het eindresultaat.

4.5. Universele dienst

- 50 Wanneer de SMP-operator de universele dienst inzake elektronische communicatie geheel of gedeeltelijk verstrekt, moet elke bijdrage die hij vanwege andere operatoren ontvangt in de gescheiden rekeningen verschijnen.

5. Overzending van de gescheiden rekeningen aan het BIPT

- 51 Zoals reeds vermeld, schrijft artikel 60, § 2, eerste lid, van de wet van 13 juni 2005 het volgende voor:

“Wanneer het Instituut dit nodig acht, kan het, op gemotiveerde wijze, alle boekhoudkundige documenten, met inbegrip van gegevens over van derden ontvangen inkomsten, doen overleggen. Het Instituut bepaalt de termijn binnen dewelke de documenten moeten worden verstrekt.” ”

- 52 Krachtens dat artikel bezorgt de SMP-operator aan het BIPT zijn gescheiden boekhouding en in het bijzonder de informatie vermeld in de punten 4.1 en 4.2 van dit besluit binnen de termijn die werd vastgelegd in het deel “Termijnen” van dit besluit.
- 53 Deze mededeling is uiteraard noodzakelijk aangezien het BIPT, conform artikel 60 van de wet van 13 juni 2005, een verklaring dient te publiceren met betrekking tot de naleving van het systeem door de SMP-operator. Het BIPT kan de naleving van dat systeem en onder andere de afwezigheid van discriminatie en onrechtmatige kruissusidiëring natuurlijk niet controleren als het niet over de boekhoudkundige stukken van de SMP-operator beschikt.

6. Rapport van de bedrijfsrevisor

- 54 Artikel 60, § 1, van de wet van 13 juni 2005 schrijft voor:

(...)

“Het Instituut kan onder meer van een verticaal geïntegreerde onderneming eisen dat deze opening van zaken geeft over haar interne groothandelsprijzen en verrekenprijzen, onder andere om ervoor te zorgen dat van de niet-discriminatievoorschriften als bedoeld in artikel 58 nageleefd worden of om, zo nodig, onrechtmatige kruissubsidiëring te voorkomen.

Een erkende bedrijfsrevisor, aangeduid door de operator, ziet op kosten van de operator toe op de naleving van het in de vorige alinea vermelde besluit. (...)”

- 55 In het marktanalysebesluit dat in deel 2 is vermeld, heeft het BIPT aan de SMP-operator de verplichting opgelegd om zijn interne verrekenprijzen transparant te maken.
- 56 De SMP-operator verstrekt het Instituut het integrale verslag van de bedrijfsrevisor, een overzicht van alle door hem vastgestelde onregelmatigheden, zijn aanbevelingen, een beschrijving van de gevolgen ervan en een volledige beschrijving van de aangenomen verificatiemethode.

- 57 Die mededeling vindt zijn wettelijke grondslag in artikel 60, § 2, tweede lid, van de wet van 13 juni 2005 (overlegging van documenten).
- 58 Dat vindt plaats volgens de termijn vastgelegd in het deel “Termijnen” van dit besluit.
- 59 Deze mededeling wordt gerechtvaardigd doordat de voormelde documenten een eersteklas informatiebron vormen voor het Instituut om na te gaan of de gescheiden boekhouding van de SMP-operator in overeenstemming is met het boekhoudmodel en de boekhoudmethode vastgelegd door het Instituut en het in artikel 60, § 1, derde lid, bedoelde besluit.
- 60 Gezien het belang van de werkzaamheden van de bedrijfsrevisor, is het noodzakelijk dat het Instituut het bestek voor de selectie van de bedrijfsrevisor controleert en goedkeurt teneinde te vermijden dat het eindverslag van de bedrijfsrevisor niet in overeenstemming zou zijn met artikel 60 van de wet van 13 juni 2005 of met dit besluit. De goedkeuring van dat bestek geschiedt volgens de termijn vastgelegd in het deel “Termijnen” van dit besluit.

7. Verklaring van het BIPT in verband met de inachtneming van het systeem

- 61 Overeenkomstig artikel 60, § 1, laatste lid, van de wet van 13 juni 2005 publiceert het Instituut elk jaar een verklaring in verband met de inachtneming van het systeem, namelijk concreet een verklaring in verband met de naleving door de SMP-operator van dit besluit. De verklaring van het BIPT dat de gescheiden rekeningen van de SMP-operator aan dit besluit voldoen, doet geen afbreuk aan het recht van het BIPT om op basis van diezelfde gescheiden rekeningen de afwezigheid van concurrentievervalsende praktijken (in het bijzonder onrechtmatige kruissubsidiëring en discriminatie) na te gaan. Gegeven het feit dat de SMP-operator overeenkomstig deel 8 van dit besluit de informatie pas op zijn website publiceert na de publicatie van de in dit deel bedoelde verklaring in verband met de inachtneming van het systeem, kan die verklaring niet slaan op de publicatie bedoeld in deel 8.

8. Publicatie door de SMP-operator

- 62 De publicatie van boekhoudkundige informatie inzake de verplichting om gescheiden boekhoudingen te voeren, wordt specifiek geregeld door artikel 60, § 2, van de wet van 13 juni 2005, dat als volgt luidt:

“Wanneer het Instituut dit nodig acht, kan het, op gemotiveerde wijze, alle boekhoudkundige documenten, met inbegrip van gegevens over van derden ontvangen inkomsten, doen overleggen. Het Instituut bepaalt de termijn binnen dewelke de documenten moeten worden verstrekt.”

Het Instituut kan dergelijke informatie publiceren wanneer zij bijdraagt tot een open en concurrentiële markt, met inachtneming van de regels inzake vertrouwelijkheid van de bedrijfsgegevens.”

- 63 De verschillende elementen van artikel 60, § 2, tweede lid, worden hierna geanalyseerd.

8.1. Door de SMP-operator te publiceren boekhoudkundige informatie

- 64 De SMP-operator publiceert elk jaar uiterlijk een maand na de publicatie door het BIPT van zijn verklaring in verband met de inachtneming van het systeem, de volgende inlichtingen en documenten:

- a) de resultatenrekeningen voor de markten waarvoor een verplichting tot boekhoudkundige scheiding is opgelegd;
- b) de beschrijving van de principes, het beleid, de methodes en de processen die op

boekhoudkundig vlak zijn toegepast, namelijk de kostentoewijzingsmethodes;

c) een nota met betrekking tot de inachtneming van de non-discriminatieverplichting (detail van de verrekenprijzen);

d) de conclusies van de bedrijfsrevisor.

8.2. Auteur van de publicatie

65 Het Instituut meent dat het gepast is dat de SMP-operator en niet het Instituut de desbetreffende informatie publiceert. Aangezien het op het stuk van de verplichting tot transparantie, waarvan sprake in artikel 59 van de wet van 13 juni 2005, de taak is van de SMP-operator om bepaalde informatie te publiceren, meent het Instituut dat het omwille van de coherentie verkieslijk is dat de SMP-operator alle informatie publiceert.

66 Overigens was het onder het voormalige regelgevingskader (de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven en het koninklijk besluit van 4 oktober 1991 betreffende sommige boekhoudkundige beginselen die van toepassing zijn op organisaties met een sterke positie op de telecommunicatiemarkt ter uitvoering van artikel 109 van de wet van 21 maart 1991) de taak van de SMP-operator om zelf bepaalde boekhoudkundige informatie in verband met zijn gescheiden boekhouding te publiceren (artikel 2, § 5, van het KB van 4 oktober 1999). Krachtens het nieuwe regelgevingskader (artikel 60) zouden die boekhoudkundige gegevens moeten worden gepubliceerd op de website van het BIPT. Het Instituut meent immers dat het voor meer transparantie zorgt wanneer de gescheiden boekhouding van alle jaren op eenzelfde website zouden worden gegroepeerd, ofwel op de website van de SMP-operator, onafhankelijk van het toepasselijke regelgevingskader. Het BIPT zal de mogelijkheid onderzoeken om op zijn website een link te plaatsen naar de site van de SMP-operator.

8.3. Publicatievoorwaarden

67 De inlichtingen worden door de SMP-operator gepubliceerd op zijn website en binnen de termijn die bepaald is in het deel “Termijnen”. Deze zijn vrij toegankelijk.

8.4. De publicatie van informatie dient bij te dragen tot de creatie van een open en concurrerende markt

68 Deze voorwaarde moet worden geïnterpreteerd conform artikel 5.4. van de Kaderrichtlijn¹⁶ dat zegt dat de nationale regelgevende instanties (en dus het BIPT) “*alle informatie [dienen] te publiceren die kan bijdragen tot een open en concurrerende markt*”. (onderstreept door het Instituut)

69 In de bijlage bij Aanbeveling 2005/698/EG van de Commissie¹⁷ schrijft deze het volgende:

“De door het regelgevingskader voorgeschreven boekhoudkundige informatie is van nut voor de nationale regelgevingsinstanties en andere partijen waarvoor de op deze informatie gebaseerde reguleringsbesluiten gevolgen kunnen hebben, zoals concurrenten, investeerders en consumenten. In dit verband kan de publicatie van informatie bijdragen tot een open en concurrerende markt en eveneens tot de geloofwaardigheid van het voorgeschreven boekhoudsysteem.”

(...)

“1. Rapportage en publicatie van informatie

¹⁶ Richtlijn 2002/21/EG van 7 maart 2002

¹⁷ Aanbeveling 2005/698/EG van de Commissie van 19 september 2005 inzake scheiding van boekhoudingen en kostenberekeningssystemen onder het regelgevingskader voor elektronische communicatie, L 266/64, 11 oktober 2005.

De volgende financiële gegevens moeten voor de relevante markt/dienst worden gerapporteerd en gepubliceerd (met inachtneming van de vertrouwelijkheidseisen en nationale wettelijke verplichtingen):

- *winst- en verliesrekeningen,*
- *een overzicht van het geïnvesteerde kapitaal (uitvoerige berekeningsmethode en waarde van de gebruikte parameters),*
- *geconsolideerde gegevens en de relatie tot de wettelijk voorgeschreven rekeningen en andere bronnen van kosteninformatie,*
- *een beschrijving van de kostenberekeningsmethodiek, waaronder de referenties naar kostenbasis en normen, toewijzings- en waarderingsmethodieken, identificatie en behandeling van indirecte kosten,*
- *non-discriminatiegegevens (gedetailleerde gegevens van overdrachten),*
- *een accountantsverklaring (voorzover vereist door de nationale regelgevingsinstanties),*
- *een beschrijving van het boekhoudbeleid en de wettelijk voorgeschreven boekhoudkundige beginselen,*
- *een verklaring van overeenstemming met de nationale en de Gemeenschapsvoorschriften,*
- *waar nodig andere aanvullende regelingen.”*

“Behoudens uitzonderingen op grond van nationale en Gemeenschapswetgeving inzake de vertrouwelijkheid van bedrijfsinformatie, dienen de resultaten van het accountantsonderzoek gepubliceerd te worden.”

- 70 De Commissie beschouwt dus dat de publicatie van informatie kan bijdragen tot de creatie van een open en concurrerende markt. Die informatie is de informatie waarvan sprake in de lijst onder punt 1 hierboven “*Rapportage en publicatie van informatie*”. Welnu, alle informatie die volgens dit deel dient te worden gepubliceerd door de SMP-operator, stemt overeen met de lijst in kwestie.
- 71 In het algemeen kan door de publicatie van boekhoudkundige informatie aan derden worden verzekerd dat het BIPT over de nodige informatie beschikt om het verbod op discriminatie en onrechtmatige kruissubsidiëring te controleren en indien nodig te doen naleven.
- 72 De publicatie van de inlichtingen vermeld onder punt 8.1.b) hierboven (ter herinnering: de beschrijving van de principes, het beleid, de methodes en de processen die op boekhoudkundig vlak zijn toegepast, namelijk de kostentoewijzingsmethodes), onder punt 8.1.d) hierboven (ter herinnering: de conclusies van de bedrijfsrevisor) en van de controles die de bedrijfsrevisor heeft verricht (gebruikte methode, gecontroleerde elementen en soort van afgegeven verklaring) maakt het voor derden mogelijk om vast te stellen dat de gescheiden rekeningen in voorkomend geval voldoende gecontroleerd zijn door een bedrijfsrevisor en correct zijn opgesteld. Dankzij deze publicatie kunnen derden bepalen of zij vertrouwen kunnen hebben in de regelmatigheid van de gescheiden rekeningen van de SMP-operator.
- 73 De publicatie van de inlichtingen vermeld onder punt 8.1.a) hierboven (ter herinnering: de resultatenrekeningen voor de markten waarvoor een verplichting tot boekhoudkundige scheiding is opgelegd) en onder punt 8.1.c) hierboven (ter herinnering: een nota met betrekking tot de inachtneming van de non-discriminatieverplichting (detail van de verrekenprijzen)) maakt een sterkere controle van de concurrentieverstorende praktijken mogelijk en stelt derden in staat om vast te stellen of ze er vertrouwen in kunnen hebben dat de operator met een sterke machtspositie zich niet aan dergelijke praktijken bezondigt. Indien

de concurrerende derden dergelijke praktijken niet identificeren, hebben ze een groter vertrouwen dat de prijzen die hun door de SMP-operator worden aangerekend, niet discriminerend zijn, waardoor ze businessplannen kunnen opstellen en efficiënter de concurrentie kunnen aangaan. Het BIPT is niet van plan om zich te onttrekken aan zijn controleopdracht en deze door te spelen aan de derden. De verificatie die door deze laatsten wordt uitgevoerd, versterkt de controle van het BIPT.

- 74 Het hof van beroep van Brussel heeft overigens in zijn arrest van 16/06/2006 (R.G. 2004/AR/1249) erkend dat de concurrerende derden de mogelijkheid moesten hebben om zelf bepaalde boekhoudkundige informatie van de operator met een sterke machtspositie na te gaan:¹⁸

“32. Het feit dat aan het BIPT een controleopdracht is toegewezen mag de concurrerende operatoren niet de mogelijkheid ontnemen om kennis te nemen van de uitvoerige informatie in verband met elke gereguleerde activiteit, die afzonderlijk in de boekhouding moet verschijnen, om zich ervan te vergewissen dat de verplichtingen die aan de operator met een sterke positie zijn opgelegd, worden vervuld”. (vrije vertaling)

“34. Volgens de Gemeenschapswetgeving in het licht waarvan de nationale bepalingen dienen te worden geïnterpreteerd, is de publicatie van de verslagen met daarin het resultaat en de balans in een vorm die verenigbaar is met de methode voor het meten van het geïnvesteerde vermogen met het oog op de prijsstelling, immers gerechtvaardigd door het algemeen belang in die zin dat daardoor beter kan worden gecontroleerd of de operatoren met een sterke machtspositie voldoen aan de verplichtingen die hun worden opgelegd wegens hun sterke positie op de markt.” (vrije vertaling) (onderstreept door het Instituut)

- 75 Opdat de concurrerende operatoren kennis kunnen nemen van de voormelde informatie, moet deze worden gepubliceerd. Bovendien kan een concurrerende operator pas zeker zijn dat de operator met een sterke machtspositie zijn verplichtingen is nagekomen, nadat hij de voormelde informatie heeft geverifieerd en na afloop van deze verificatie tot de conclusie is gekomen dat de operator met een sterke machtspositie wel degelijk zijn verplichtingen heeft vervuld.
- 76 Het Instituut besluit dus dat de publicatie van de informatie bedoeld in de punten 8.1.a) tot d) hierboven kan bijdragen tot de creatie van een open en concurrerende markt.

8.5. Het Instituut dient, in het kader van de publicatie, de regels inzake vertrouwelijkheid van de bedrijfsgegevens in acht te nemen

- 77 Het Instituut onderzoekt hieronder de al dan niet vertrouwelijke aard van de informatie die krachtens deel 8.1 moet worden gepubliceerd:

➤ Informatie onder punt 8.1.a): resultatenrekeningen

- 78 De kostenstructuur van een operator is vertrouwelijk als deze derden in staat stelt om concrete informatie af te leiden over de productie- en beheersmethodes van de SMP-operator en over zijn organisatiestructuur. Dat is echter niet het geval voor de te publiceren resultatenrekeningen waarvan de modellen als bijlage opgenomen zijn. Er kan immers geen vertrouwelijke informatie worden afgeleid uit de kostenstructuren die in dat document opgenomen zijn.

---

¹⁸ Tevens had het hof van beroep in hetzelfde arrest het volgende geoordeeld:

27. “De concurrenten van de aangemelde instantie met een sterke machtspositie hebben er duidelijk belang bij om de informatie te krijgen die hen in staat stelt om de inachtneming van het principe van de kostenbasering van de tarieven na te gaan en dus moeten zij over een zo groot mogelijk deel van de financiële informatie in verband met de gereguleerde activiteiten beschikken”. (vrije vertaling) (onderstreept door het Instituut)

79 Zelfs in de veronderstelling dat de te publiceren resultatenrekeningen vertrouwelijke inlichtingen bevatten, wat volgens het BIPT niet het geval is, mogen deze worden gepubliceerd overeenkomstig het arrest van het hof van beroep van Brussel van 16/06/2006¹⁹, waarin onder andere het volgende wordt geschreven:

32. “Overigens vormt de erkenning van de aan vertrouwelijke gegevens toegekende uitgebreide bescherming geen belemmering voor de publicatie van informatie met betrekking tot de gescheiden boekhouding waarin het koninklijk besluit van 4 oktober 1999 voorziet aangezien, zoals hierboven vermeld, het eigenlijke doel van de verplichting om gescheiden boekhoudingen te voeren, erin bestaat een analyse te leveren van de informatie die wordt afgeleid uit de boeken teneinde de prestaties van bepaalde bedrijfsonderdelen zo getrouw mogelijk weer te geven, als hadden zij als zelfstandige ondernemingen geopereerd, ten minste wat de gereguleerde activiteiten betreft.” (vrije vertaling)

“Die voorstelling van de rekeningen wordt gerechtvaardigd door het algemene belang in het kader van de toepassing van de regels die de ondernemingen met een sterke machtspositie een bepaald gedrag opleggen met de bedoeling een open en concurrerende markt te creëren. Het zou zijn doel missen indien ervan moet worden uitgegaan dat volgens de wetgever enkel de publicatie van een overeenstemmingsverklaring is toegestaan.” (vrije vertaling)

34. (...) “De verslagen met daarin de winst- en verliesrekening en de balans in een vorm die compatibel is met de methode om het geïnvesteerd vermogen voor de prijsbepaling te meten, kunnen, wat betreft de gescheiden boekhouding voor de gereguleerde bedrijfstakken, niet beschouwd worden als informatie die niet openbaar mag worden gemaakt.” (vrije vertaling)

“De situatie waarbij deze verslagen onder het zakengeheim zouden vallen bij gebrek aan een specifieke verplichting tot rekening en verantwoording per activiteit, is niet van toepassing. Volgens de Gemeenschapswetgeving in het licht waarvan de nationale bepalingen dienen te worden geïnterpreteerd, is de publicatie van die verslagen immers gerechtvaardigd door het algemeen belang in die zin dat daardoor beter kan worden gecontroleerd dat de operatoren met een sterke machtspositie de verplichtingen die hen worden opgelegd door hun sterke positie op de markt, in acht nemen.” (vrije vertaling) (onderstreept door het Instituut)

- Informatie onder punt 8.1.b): de beschrijving van de principes, het beleid, de methodes en de processen die op boekhoudkundig vlak zijn toegepast, namelijk de kostentoewijzingsmethodes

80 In de bijlage bij de voormelde Aanbeveling 2005/698/EG stelt de Europese Commissie dat:

“De verklaring van overeenstemming met de nationale en de Gemeenschapswetgeving, de accountantsverklaring en de beschrijving van de toegepaste boekhoudkundige beginselen, beleidslijnen, methodieken en procedures, met name de kostenberekeningsmethodieken, kunnen niet als vertrouwelijk worden beschouwd.”

81 De inlichtingen vermeld onder punt 8.1.b) zijn dus niet vertrouwelijk.

- Informatie onder punt 8.1.c): een nota met betrekking tot de inachtneming van de non-discriminatieverplichting (detail van de verrekenprijzen)

---

¹⁹ R.G. 2004/AR/1249

82 De niet-cijfermatige gegevens van de inlichtingen die onder dit punt vallen, zijn evenmin vertrouwelijk. In verband met de cijfergegevens is de SMP-operator verplicht om de gegevens te identificeren die hij als vertrouwelijk beschouwt. Het Instituut behoudt zich het recht voor om deze kwalificatie te betwisten overeenkomstig artikel 23, § 3, van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector.

➤ Informatie onder punt 8.1.d): de conclusies van de bedrijfsrevisor.

83 Zoals reeds is uitgelegd, stelt de Europese Commissie in de bijlage bij de voormelde Aanbeveling 2005/698/EG dat:

“De verklaring van overeenstemming met de nationale en de Gemeenschapswetgeving (...) kunnen niet als vertrouwelijk worden beschouwd.”

84 In punt 2 van de bijlage bij de voormelde aanbeveling staat het volgende:

“De jaarlijkse verklaring van overeenstemming dient ten minste het volgende te omvatten:

— de conclusies van de accountant;

— alle geconstateerde onregelmatigheden;

— de aanbevelingen van de accountant (met een beschrijving van de gevolgen daarvan);

— een volledige beschrijving van de gevolgde verificatiemethode;

— enige gebundelde financiële en boekhoudkundige gegevens (zoals CCA-aanpassingen, belangrijkste veronderstellingen omtrent de toewijzingsmethodiek, het niveau van de toegewezen kosten en de mate van verfijning van het model).”

85 De inlichtingen vermeld onder punt 8.1.d) zijn dus niet vertrouwelijk.

9. Termijnen

9.1. Wettelijke basis

86 Artikel 60, § 2, eerste lid, van de wet van 13 juni 2005 vormt een wettelijke basis specifiek voor de termijnen betreffende de levering van de boekhoudkundige stukken aan het Instituut. Dat artikel luidt als volgt:

“Wanneer het Instituut dit nodig acht, kan het, op gemotiveerde wijze, alle boekhoudkundige documenten, met inbegrip van gegevens over van derden ontvangen inkomsten, doen overleggen. Het Instituut bepaalt de termijn binnen dewelke de documenten moeten worden verstrekt.”

87 Overigens dient artikel 60 te worden gelezen in het licht van de voorbereiding van de wet van 18 mei 2009²⁰ tot wijziging van dat artikel, waaruit blijkt dat de wetgever aan het Instituut de bevoegdheid wilde toekennen om de nadere regels voor het voeren van gescheiden boekhoudingen te bepalen.

9.2. Motivering

88 De verplichtingen betreffende de termijnen worden gerechtvaardigd door de volgende overwegingen.

---

²⁰ Kamer van Volksvertegenwoordigers, Doc. 52, 1813/005, p. 9

- 89 Een boekhoudkundig gegeven wordt als relevant beschouwd als het economische beslissingen kan beïnvloeden en het tijdig genoeg verstrekt wordt om die beslissingen te beïnvloeden²¹. Indien het niet tijdig over de boekhoudkundige informatie zou kunnen beschikken, zou het BIPT enorme moeilijkheden hebben om zijn opdrachten als nationale reguleringsinstantie te vervullen, in het bijzonder wat betreft het opsporen van eventuele discriminerende kostentoewijzingen en eventuele concurrentievervalsende kruissubsidiëringen.
- 90 De overeenstemmende gescheiden boekhouding en boekhoudinformatie dienen bijgevolg zo snel mogelijk beschikbaar te zijn, en indien nodig gepubliceerd te worden.
- 91 Aangezien het Instituut oordeelt dat het aangewezen is dat de SMP-operator en niet het Instituut zelf de gescheiden boekhouding publiceert, is het noodzakelijk dat het Instituut een termijn voor die publicatie oplegt teneinde elke vertraging die het nut van de publicatie zou verminderen, te vermijden.

9.3. Tijdschema

- 92 De SMP-operator neemt jaarlijks het volgende tijdschema in acht²²:
- 93

		Uiterlijk op:
1.	Wat betreft de controle van de bedrijfsrevisor	
	- Levering van het bestek voor de selectie van de bedrijfsrevisor door de SMP-operator aan het BIPT	1 mei
	- De SMP-operator dient tegen die datum de goedkeuring te hebben gekregen van het BIPT betreffende het bestek voor de selectie van de bedrijfsrevisor	31 mei
	- Overzending aan het BIPT van het verslag van de bedrijfsrevisor en de documenten bedoeld in deel 6	31 oktober
2.	Vorbereiding door de SMP-operator van de informatie bedoeld in de delen 4.1 en 4.2 en mededeling door de SMP-operator van die informatie aan het BIPT	30 september
3.	Publicatie door het BIPT van zijn verklaring betreffende de inachtneming van het systeem	30 november
4.	Publicatie van de informatie bedoeld in deel 8 door de SMP-operator op zijn website	31 december (jaar t+1) of uiterlijk één maand na de publicatie door het BIPT van zijn verklaring betreffende de inachtneming van het systeem

- 94 De bovenstaande termijnen verwijzen naar het jaar dat volgt op het bestudeerde jaar.

²¹ ERG Common Position C(2005) 3480, blz. 30.

²² Waarbij de termijnen betrekking hebben op één jaar van de gregoriaanse kalender.

95 De gegevens die in de tabel hierboven bedoeld zijn onder de punten 1 en 2 moeten ook in papieren en in elektronische vorm aan het BIPT worden meegegeeld.

10. Inwerkingtreding

96 Mobistar moet dit besluit slechts in acht nemen voor zover het BIPT eraan een verplichting tot gescheiden boekhouding oplegt in het kader van het besluit met daarin de analyse van markt 7 (nummering volgens de aanbeveling van 17 december 2007). Indien dat het geval is, zal het BIPT het eerste boekjaar preciseren waarop dit besluit moet worden toegepast.

97 BEROEPSMOGELIJKHEDEN

98 Overeenkomstig de wet van 17 januari 2003 betreffende de rechtsmiddelen en de geschillenbehandeling naar aanleiding van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector hebt u de mogelijkheid om beroep in te stellen bij het hof van beroep van Brussel, Poelaertplein 1, B-1000 Brussel. Het beroep wordt, op straffe van nietigheid die ambtshalve wordt uitgesproken, ingesteld door middel van een ondertekend verzoekschrift dat wordt ingediend ter griffie van het hof van beroep van Brussel binnen een termijn van zestig dagen na de kennisgeving van het besluit of bij gebreke aan een kennisgeving, na de publicatie van het besluit of bij gebreke aan een publicatie, na de kennisname van het besluit.

99 Het verzoekschrift wordt ingediend op de griffie van het gerecht in hoger beroep in zoveel exemplaren als er betrokken partijen zijn. Het verzoekschrift bevat op straffe van nietigheid de vermeldingen van artikel 2, § 2, van de wet van 17 januari 2003 betreffende de rechtsmiddelen en de geschillenbehandeling naar aanleiding van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector.

A. DESMEDT
Lid van de Raad

C. CUVELLIEZ
Lid van de Raad

C. RUTTEN
Lid van de Raad

L. HINDRYCKX
Voorzitter van de Raad

BIJLAGE 1

STRUCTUUR VAN DE GESCHEIDEN REKENINGEN PER MARKT WAAROP DE VERPLICHTING TOT GESCHEIDEN BOEKHOUDING IS OPGELEGD

RESULTATENREKENING

		Jongste boekjaar	Voorgaand boekjaar ²³
Producten			
Retailverkoop			
Externe verkoop aan andere operatoren			
Interne verkoop			
Totaal van de producten	(1)		
Lasten			
Directe kosten			
Indirecte netwerkkosten			
Andere indirecte kosten			
Kosten van interne verrekeningen			
Totaal van de kosten	(2)		

²³ Vanaf het tweede jaar waarvoor het besluit van toepassing is.

Resultaat	$(3) = (1) - (2)$		
Rendement op de omzet (%)	$(4) = (3) / (1)$		

BIJLAGE 2

MODEL VOOR DE TOEWIJZING VAN DE KOSTEN

MODEL VOOR DE TOEWIJZING VAN DE KOSTEN (niet volledig)		
Categorie	Beschrijving	Toewijzingsmethode
Afschrijvingen	Afschrijvingen	De toewijzing van de afschrijvingen moet volgen na de toewijzing van de vaste activa waarop ze betrekking hebben
Levering en installatie van de uitrusting	Loonkosten	Indien mogelijk, rechtstreekse toewijzing aan de netwerkcomponenten/andere installaties; zo niet, toewijzing op basis van de tijd die aan de installatiewerkzaamheden is besteed.
	Installatie- en onderhoudskosten, contracten	Indien mogelijk, rechtstreekse toewijzing aan de netwerkcomponenten/andere installaties op basis van de geïnstalleerde of onderhouden uitrusting.
Onderhouds- en herstellingskosten	Loonkosten	Indien mogelijk, rechtstreekse toewijzing aan de netwerkcomponenten/andere installaties; zo niet, toewijzing op basis van de tijd die aan de installatiewerkzaamheden is besteed.
	Andere kosten	Indien mogelijk, rechtstreekse toewijzing aan de netwerkcomponenten/andere installaties.
Kosten in verband met planning en ontwikkeling van het netwerk	Loonkosten en externe kosten	Indien mogelijk, rechtstreekse toewijzing aan de netwerkcomponenten/andere installaties.
Kosten voor het beheer van het netwerk	Loonkosten	Toewijzing aan de netwerkcomponenten/andere installaties op basis van de tijd die het personeel besteedt aan het beheer van elke soort van installatie.
	Andere kosten	Indien mogelijk, toewijzing aan de netwerkcomponenten/andere installaties op basis van de beheerde installatie.

MODEL VOOR DE TOEWIJZING VAN DE KOSTEN (niet volledig)		
Categorie	Beschrijving	Toewijzingsmethode
Kosten voor commercialisatie en verkoop	Loonkosten	Indien mogelijk, rechtstreekse toewijzing aan de producten en diensten; zo niet, verdeling over de producten op basis van de arbeidstijd.
	Kosten voor de verkoop van uitrusting	Toewijzing aan de diensten "uitrusting van abonnees" in de branche "andere activiteiten"
	Reclame Promotie Marktstudie Vergoeding van de verdelers Andere kosten	Indien mogelijk, rechtstreekse toewijzing aan de producten en diensten. Zo niet, zouden de kosten, wanneer ze slaan op het op de markt brengen of op de promotie van verscheidene diensten, op een redelijke basis moeten worden verdeeld over de betreffende diensten.
Facturerings- en inningskosten	Loonkosten	Indien mogelijk, rechtstreekse toewijzing aan de producten en diensten; zo niet, verdeling over de producten op basis van de arbeidstijd.
	Andere factureringskosten (met name dubieuze debiteuren)	Indien mogelijk, rechtstreekse toewijzing aan de producten en diensten; zo niet, verdeling over de producten op basis van het gebruik (bijvoorbeeld: aantal opgestelde facturen).
Kosten verbonden aan de diensten voor telefonische assistentie	Loonkosten	Indien mogelijk, rechtstreekse toewijzing aan de diensten. De uitgaven die verband houden met het personeel dat taken uitvoert voor verscheidene diensten voor telefonische assistentie, zouden moeten worden verdeeld over de betreffende diensten voor telefonische assistentie op basis van de tijd die aan de verschillende taken wordt besteed.
Kosten verbonden aan de telefoongidsdiensten	Loon- en andere kosten	Rechtstreekse toewijzing aan de producten en diensten.
Betalingen aan andere operatoren	Betalingen voor het uitgaande internationale verkeer	Rechtstreekse toewijzing aan de producten en diensten.
	Betalingen in het kader van de interconnectieovereen	Rechtstreekse toewijzing aan de producten en diensten.

MODEL VOOR DE TOEWIJZING VAN DE KOSTEN (niet volledig)

Categorie	Beschrijving	Toewijzingsmethode
	komsten	
Kosten van de ondersteunende activiteiten	Kosten verbonden aan de functie van "human resources" (HR)	Toe te wijzen aan het personeel dat wordt gesuperviseerd door de HR-functie op dezelfde basis als de loonkosten van de HR-dienst.
	Financieel beheer en andere ondersteunende functies aan de centrale zetel	Indien deze kosten specifiek verbonden zijn aan een product, aan een dienst of aan een bedrijfsactiviteit, toewijzing op basis van dat verband.
	Kosten voor gebouwen en huur	De kosten moeten op dezelfde manier worden toegewezen als de terreinen en constructies.
	Kosten voor algemene informatica/IT	Toewijzing aan de toepassingen die door de operator worden geëxploiteerd op basis van het gebruik van de computers ten behoeve van elke toepassing. De aan de toepassingen toegewezen kosten mogen vervolgens worden verdeeld over de producten en diensten die door deze toepassingen worden ondersteund.